

• DÖRT ODA YÖNETİCİSİ YABANCILARA PROJE YAPTIRILMASINI ELEŞTİRDİ

Elektrik, Gemi, İnşaat Mühendisleri ve Mimarları Odalarının İstanbul Şubesi yöneticileri dün düzenledikleri ortak basın toplantısında yabancı firmalara yaptırılan proje çalışmalarını eleştirmişler, «Gerçek anlamda kalkınma, kendi gücümüze dayanık ekonomi politikası ile gerçekleştirilebilir» demişlerdir. Bu arada, «Kendi Teknik Gücümüze Dayanalım» konulu bir kampanya açtıklarını belirten yöneticiler; projesi, idaresi yabancılarca verilen sanayi kuruluşlarıyla dışa bağılıktan kurtulamıyacağını öne sürmüşlerdir.

Toplantıda dört oda adına söz alan İnş. Müh. İzzettin Silier, Pendik Tersanesi ve Ereğli Demir Çelik Tesisleri konusunda bugünlerde yabancı firmalarla görüşülmekte olan genişletme projelerini sert dille eleştirmiştir. Bu konudaki görüşmelerin Türk ekonomisi aleyhine geliştiğini iddia eden Silier, projelerin Türk mühendisleri tarafından yapılabileceğini ve daha ucuza mal olacağını öne sürmüştür.

Dört odanın temsilcileri ayrıca Türkiye'nin dış ülkelere aldıkları kredilerin dörtte birini yabancı projelere ödendiğini de kaydederek şunları söylemişlerdir :

«Türk kalkınmasını ulusal çıkarlar doğrultusunda gerçekleştirecek yeterli güce sahip olan teknik elemanlarımız, işsiz bırakılarak yabancı ülkelere göç etmeye zorlanırken, önemli yatırımların araştırma, projelendirme ve uygulamalarıyla ilgili işler yabancı şirketlere verilmektedir. Bu durumun iki somut örneği Pendik Tersanesi ile Ereğli Demir Çelik Tesisleridir. Kendi gücümüze dayanmayan, dışa bağımlı, sözde sanayileşme politikası, yurdumuzun, halkımızın ve onun hizmetinde olması gereken tüm teknik gücümüzün karşısında bir politikadır».

Oda yöneticileri ayrıca ülkemizde çalışan yabancıların çok yüksek ücret aldıklarını, kararnamele kurulmuş 6 yabancı proje ve araştırma şirketinin ülkemizde faaliyette bulduklarını kaydederek «Bu kararnamele iptal edilmelidir» demişlerdir. Yöneticiler ayrıca «Kendi Gücümüze Dayanalım» kampanyasının desteklenmesini istemişlerdir.

(24 Mart, Cumhuriyet)

- PAHALILIK GİTTİKÇE AĞIRLAŞIRKEN, HALKA YENİ VERGİLER YÜKLENİYOR : YILDA 17 MİLYAR LİRA VERGİ KAÇIRILIYOR

Mimarlar Odasının 18. dönem Genel kurulu bir bildiri yayınlayarak yılda 17 milyar lira vergi kaçırıldığını, pahalılığın gittikçe ağırlaştığını ve halka yeni vergiler yüklenildiğini öne sürmüştü; mimarların da işsizlik çemberinin baskısı altında olduğunu iddia etmiştir.

Ülkenin ulusal varlığıyla ilgili plânlama ve yatırım kararları ile araştırmalara yabancıların karışmasının kesin olarak önlenmesini isteyen Mimarlar Odası 18. Genel Kurulu'nun bildirisinde daha sonra şu hususlara yer verilmiştir :

«Yurdumuzun inşasında ve sanayileşmesinde kendi üretici kaynaklarımıza, halkımızın üretici gücüne kendi teknik gücümüze dayanılmalıdır.

Yapıları gereği ve maddi varlıklarının hangi güçlerle bir arada bulunduğunu kavradıkları için ilerici ve yurt sever güçler arasında yer alan teknik gücümüzün yurdumuzdaki bütün yapı faaliyetlerinde plânlama ve uygulama kararlarına fiilen katılması sağlanmalıdır.

Arsa spekülasyonunun son bulması ve şehirleşme için kent topraklarının ve kıyılarımızın kamulaştırılması yolunda ciddi tedbirler alınmalıdır.

Devlet Proje ve İnşaat yatırımlarını yapabilecek şekilde örgütlenmeli ve ihale usulleri değiştirilmelidir.

Teknik elemanların serbestçe örgütlenmesini, sendikal ve demokratik haklarına kavuşmasını önleyen engeller kaldırılmalıdır».

(9 Mart, Yenigün)

- MİLLİ GELİR DAĞILIMINDA TÜRKİYE SONUNCU NÜFUS ARTIŞINDA BİRİNCİ

İktisadî Gelişme ve İşbirliği Teşkilâtı (OECD)'nin 23 ülkesi arasında, kişi başına düşen 360 dolarlık gayri safi milli geliriyle Türkiye, sonuncu gelmektedir. OECD'nin resmî organının yayınladığı karşılaştırmalı son istatistiklere göre, memleketimiz pek çok konuda 23 ülkenin sonuncu sırasında yer almaktadır.

1000 DOLARIN ALTINDA 4 ÜLKE

İki ayda bir çıkan L'Observateur adlı OECD dergisinin yılda bir yayınladığı ve bütün üyelerinin tam ekonomik durumlarını veren ek «Sekizinci Yıl» broşürü, bu teşkilâtın 23 üyesi arasında, kişi başına düşen gayri safi millî geliri 1000 doların altında olan sadece dört ülkenin kaldığını göstermektedir. Bu dört ülke, İspanya (960 dolar), Yunanistan (950 dolar), Portekiz (640 dolar), ve Türkiye (360 dolar) şeklinde sıralanmaktadır.

Bu konudaki umutsuzluğu giderecek tek husus, gayri safi tüm millî gelirimizin 12 milyar 560 milyon dolarla, üye ülkelerden yedisini geride bırakmasıdır.

İHRACAT-İTHALÂT

1970 yılı istatistiklerini esas alan broşür Türkiye'yi gerek ihracat, gerek ithalât konusunda da, (205 bin nüfuslu İrlanda'yı saymazsak) sonuncu göstermektedir. Buna göre, Türkiye 1970 yılında, 860 milyon dolar ithalâta karşılık, 589 milyon dolar ihracat yapmıştır. Milyar doların altında ihracat ve ithalât yapan ancak iki-üç ülke yer almaktadır.

TURİZM'DE DE SONUNCU

Karşılaştırmalı broşür incelendiğinde, Türkiye'nin turizm alanında da sonuncu olduğu anlaşılmıştır. Türkiye'nin turizmden yılda sağladığı 64 milyon dolara karşılık, hiçbir OECD ülkesi, yıllık turizm kazancında 100 milyon doların altına düşmemektedir.

Türkiye'nin turizm gelir durumunu daha somut olarak anlayabilmek için komşumuz Yunanistan'ın bu alandaki kazancının bizimkinin üç misli olduğunu belirtmek gerekmektedir. Bu konuda tek teselli, 1969 yılına bakarak, turizm gelirinde yüzde 38.8'lik bir artışın görülmesidir.

PROTEİN MİKTARI

Raporda, ayrıca Türkiye'de şimdiye kadar bir kişinin bir günde yediği hayvansal protein miktarının tesbit edilmediği de anlaşılmıştır. Yani şimdiye kadar ne Türkiye ne de başka bir kurum vatandaşlarımızın günde kaç gram hayvansal protein aldığını hesaplamış değildir. Kişi başına günde ne kadar hayvansal proteinin tüketildiğinin gösteren tabloda Türkiye ve İzlanda'ya ait hiçbir rakkama rastlanmamıştır.

İktisadî Gelişme ve İşbirliği Teşkilâtı (OECD)'nm yayınladığı «Sekizinci Yıl» broşüründe, ekonomik durum, tüketim malları ve diğer çeşitli yönlerden hep sonuncu olarak yer alan Türkiye'nin, sadece nüfus artış oranı ve köylü sayısı ile 23 ülkenin başında geldiği açıklanmıştır.

ÖNEMLİ SONUNCULUKLAR

Yılda bin kişiden kaç kişinin yeni konuta girdiğini gösteren ve 1969'da derlenmiş istatistiklere göre, Türkiye 3,8 ile sonuncudur.

Yılda, kişi başına tüketilen elektrik konusunda da, 208 kilovatla Türkiye gene sonuncu gelmektedir. Bu alanda, OECD ülkeleri arasında kişi başına yılda bin kilovattın altında elektrik tüketen sadece üç ülke kalmıştır. Yunanistan 981, Portekiz 648 ve Türkiye 208 kilovat. Son bir yıl gözönünde bulundurulursa, Yunanistan'ın da, bin kilovattın üzerine çıktığı ve bu rakkamın altında sadece Portekiz ve Türkiye'nin kaldığı söylenebilir.

Türkiye, yüksek öğrenim yapan gençlerinin sayısı oranı ile de gene 23 ülke arasında sonuncu gelmektedir. OECD raporunda, yüksek öğrenim yapan gençler, nüfusun 20 - 24 yaş arasındaki bütün gençlere oranlandığında, Türkiye yüzde 5,5 ile en son sırayı almaktadır. 1968-1969 öğrenim yılında yapılan tesbit bunu göstermektedir. Öteki ülkelerin hemen hepsi bu yaş grubunun en az yüzde onuna yüksek öğrenim yaptırmaktadır.

Televizyon alıcısı oranı ise genç Türkiye'de en düşüktür. 1969 rakkamlarına göre, Türkiye'deki televizyon alıcısı oranı binde 0,7'dir. Bu alanda bizim önümüzde gelen Yunanistan'da bin kişiden 10'unun televizyon alıcısı vardır. Türkiye'de büyük bir ihtimalle televizyon alıcısı oranı binde 1-2'ye yükselmiştir.

TİPİK BİRİNCİLİKLER

OECD'nin yayınladığı broşürde, Türkiye'nin birinci geldiği alanlar da kaydedilmiştir. Bunların başında nüfus artış oranı gelmektedir. Türkiye, yılda yüzde 2,5 artış oranı ile 23 ülkenin başında yer almaktadır. Bu oranı, yüzde 2 ile Avustralya izlemektedir.

OECD ülkeleri arasında birinci geldiğimiz bir başka alanda, nüfusumuzun köylü oranıdır. Broşürde tarım, hayvancılık ve balıkçılıkla uğraşan nüfus sütununda, Türkiye yüzde 71 ile başta gelmektedir. Türkiye'yi yüzde 48 ile Yunanistan, yüzde 33 ile Portekiz izlemektedir.

(14-15 Mart, Akşam)

• FOSFAT YATAKLARININ DEVLET ELİYLE İŞLETİLMESİ İSTENDİ

Türkiye Jeologlar Birliği Maden Reformu Kanun Tasarısı üzerindeki görüşlerini açıklamış ve Mardin - Mazıdağ'daki fosfat yataklarının devlet eliyle işletilebilmesi için kanun'tasarısına bir hüküm konulmasını istemiştir.

Jeologlar Birliği devletleştirme ve millileştirme konusunda şu görüşü öne sürmüştür. «Devletleştirme ve millileştirme işletme imtiyazının feshi suretiyle olmalı, ilerde başka bir madenin kamu elinde bulundurulması gerektiğinde yeni bir kanuna ihtiyaç duyulmamalıdır. Devletleştirilecek yataklar, MTA Etibank, Maden Dairesi ve DPT'nin mühendis ve jeologlarından kurulu bir komisyonun raporu ve bakanlığın onayı ile yapılmalıdır».

(12 Mart, Milliyet)

• «MADEN YATAKLARIMIZ DEVLETLEŞTİRİLMELİDİR»

Madencilik reform kanun tasarısı üzerinde özel kesimin görüşünü almak üzere Türkiye Odalar Birliği, 7 Mart Salı günü Ankara'da Birlik Merkezinde, birliğe bağlı Sanayi Odaları temsilcilerinin iştirak edeceği bir toplantı düzenlenmiştir.

Odalar Birlisinde yapılacak olan bu toplantıya katılacak odaların görüşleri alındıktan sonra, hazırlanacak rapor ilgili kişi ve kuruluşlara dağıtılacaktır.

Toplantıya katılacak olan Eskişehir Sanayi Odası yetkilileri, Ankara'ya hareket etmeden önce, toplantıda savunacakları görüşlerini şu şekilde açıklamışlardır.

«Odalar Birliği Başkanı Rauf Önger'in madenlerin devletleştirilmemesi konusunda bir süre önce verdiği demecindeki görüşlerden odamız kesin çizgilerle ayrılmaktadır ve bu görüşlerin tamamen karşısındadır. Birlik Başkanının söz konusu demeci incelendiğinde, ulusal çıkarlarımıza tamamen ters düştüğü görülür. Boraks ve linyit gibi devletleştirilmesi düşünülen iki değerli madenin bölgemiz içerisinde bulunması nedeni ile konu bizi çok yakından ilgilendirmektedir. Her yıl İstanbul Ticaret Odasının fazla hammadde ihraç ediyor diye altın madalyalarla taltif ettiği Manyezit ve Türk maden anonim şirketleri, Eskişehir bölgesinde olup 100 milyon liralık işlenmemiş krom ve manyeziti ihraç ederek maden yataklarımızı sömürmektedirler. Yabancı şirketlerce istismarı söz konusu edilen boraks, manyezit, lületaşı, perlit, kurşun, mermer gibi madenlerin bulunduğu ve bu konuda ağız yanmış bir bölgenin toplum çıkarlarını titizlikle savunan bir kuruluş olarak Odalar Birliği Başkanına ve onun gibi düşününlere katılmamızın olanağı yoktur.

Madenlerimizin ya devletleştirilmesi veya buna paralel olarak millî özel sektörde işletilmesinin yanında, sömürücülüğün karşısındayız. Mülkiyeti devletimize ait olan madenlerimizi devletin malı değilmiş gibi göstermemiz, millileştirilerek milletin malı olmasını istememenin veya kendi milli şirketlerimizin işletmesine karşı çıkmanın ne anlama geleceğini kestirmek güç değildir».

GÖRÜŞÜNÜ BUGÜN TESBİT EDECEK

Öte yandan madencilik reformu kanun tasarısı üzerinde özel sektör görüşünü tesbit etmek üzere, Türkiye Odalar Birliği merkezinde bugün saat 10'da bir toplantı düzenlenmiştir.

Türkiye Odalar Birliğinden bir yetkili, toplantı ile ilgili olarak Anadolu Ajansı muhabirine şunları söylemiştir.

«— Halen Millet Meclisi Enerji Komisyonu'nda görüşülmekte olan «Madencilik Reformu» kanun tasarısı ile ilgili olarak adı geçen komisyondan özel sektörün görüşü de istenmiştir.

Birliğimiz bu hususun gözönünde bulundurularak, çeşitli odalara durumu bildirmiş ve dolayısıyla odaların görüşleri istenmiştir.

Yarın birliğimizce yapılacak toplantıda, görüşler ele alınacak ve nihai bir şekil verilecek özel sektör görüşü olarak TBMM Enerji komisyonuna bildirilecektir. Komisyon ayrıca tasarının görüşülmesi sırasında birliğimizden bir temsilcinin de bulundurulmasını istemişler.

Toplantıya, İstanbul, İzmir, Ankara, Eskişehir, Balıkesir Ticaret ve Sanayi Odaları, Türkiye Madencilik Derneği, Ankara Maden İşletmeleri İşverenleri Sendikası, Türkiye Maden Müstahsilleri Cemiyeti temsilcileri ile birliğimiz yöneticileri katılacaktır.

(7 Mart, Barış)

MALİYE BAKANI «VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEMELER İÇİN CİDDİ TEDBİRLER ALMIŞ DEĞİLİZ»

Maliye Bakanı Sait Naci Ergin, vergide sosyal adaletten söz edenlerin bu yolda bir teşebbüse girişildiğinde feryat ettiklerini söylemiş ve «Ya milletçe vergi vereceğiz ya da hiç vergi ödemeceğiz» demiştir.

Bir süredir İzmir'de bulunan Maliye Bakanı Ergin, Türkiye Sanayi Odaları İşbirliği Teşkilâtına bağlı 6 oda başkanının «Yeni kurumlar ve gelir vergileri kanun tasarıları Maliye Bakanlığının teklif ettiği şekilde kanunlaşırsa özel teşebbüsün Türkiye'de varlığını sürdürmesi imkansızlaşır» şeklinde yayınladıkları ortak bildiri üzerine durarak şöyle demiştir :

«Henüz Meclise sevk edilmiş bir tasarı yoktur ve Kurumlar Vergisi ile ilgili tasarı henüz Bakanlar Kurulundan bile geçmemiştir. Gelir Vergisi Tasarısı ise henüz hazırlanmamıştır bile. Nasıl bir kuruntu içinde bulunduğumuzu kamu oyunun takdirine bırakıyorum. Bütün mesele bir bardak suda fırtına koparmaktır».

TEDBİR YOK

Maliye Bakanı Sait Naci Ergin, «Vergi kaçakçılığını önlemek için maalesef ciddi tedbirler almış değiliz» demiş, vergi vermek hususunda mükelleflerin kendilerinden iyi teşebbüslere giriştiklerini belirterek sözlerine şöyle devam etmiştir :

«Memleketimizde bir vergi ziyanı olduğu gerçektir. Ama bunun miktarı konusunda da elimizde ciddi rakamlar mevcut değildir. Yeni 10 bin vergi kontrolörü almak suretiyle kontrolleri sıklaştırmak kararındayız».

(23 Mart, Cumhuriyet)

• 1971 YILINDA DOKSANDÖRT DERGİ VE GAZETE KAPANDI

Millî Eğitim Bakanlığı Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürlüğünce 31 Aralık 1971 tarihi esas alınarak hazırlanan resmî bir istatistiğe göre, Türkiye'de tam 2376 gazete ve dergi yayımlanmaktadır. Bunlardan 1693'ü gazete, 1283'ü dergidir.

1970'de Yurdumuzda 2470 gazete ve dergi çıkmaktaydı. Bu duruma göre, 1971'de 94 gazete ve derginin azalmış olduğu görülmektedir.

Çıkış süreleri bakımından gazete ve dergiler şöyledir : Günlük 432 (20'si ajans bülteni), haftada üç kez 7, hafta iki kez 95, haftalık 289, 10 günde bir 2, onbtş günlük 93, aylık 605, iki aylık 76, üç aylık 117, dört aylık 21, altı aylık 35, yıllık 391, süresi belirsiz 213.

(14 Mart, Cumhuriyet)

• YUNANİSTAN'DAKİ DİKTA REJİMİNE BASKI İSTENDİ

Paris'te, «Yunanistan'daki diktatörlüğün ortadan kaldırılması» amacıyla düzenlenen ve 20 ülke ile 15 uluslararası kuruluştan gelen temsilcilerin katıldığı bir konferansta, bütün ülkelerin «Yunanistan'daki dikta rejimine siyasî, manevî ve maddî her türlü destek sağlanmaktan kaçınmaları» yolunda çağrıda bulunuldu.

(21 Mart, Milliyet)

• İŞÇİ OLMAYAN KAMU HİZMETLİLERİ BİRLİK KURABİLECEK

Anayasada yapılan değişiklikle sendika kurma hakları kaldırılan «işçi niteliği taşımayan kamu hizmetlilerinin» meslekî menfaatlerini korumak ve geliştirmek amacıyla birlik kurmalarını sağlayacak kanun tasarısının Parlamente'ye sevk edildiği Devlet Bakanı ve Hükümet Sözcüsü Ali İhsan Göğüs tarafından dün açıklanmıştır.

Başbakanlık Basın Merkezi aracılığı ile yapılan açıklamada işçi niteliğinde olmayan kamu hizmetlilerinin kuracakları birliklerin bir meslek veya iş dalında çalışanlar tarafından bir kurumun tümünde ya da merkez ve taşra kuruluşlarından oluşturulabileceği bu birliklere üye olma ya da üyelikten çekilmenin tamamen serbest olacağı belirtilmiştir.

Üye olma veya üyelikten çekilme konusunda gerçek ya da tüzel kişilerin hiçbir surette yetki veya baskıda bulunmayacağı derneklere üye olamayacak ya da birlik kuramayacakları kanunen belirtilmiş olan memurların şunlar olduğu açıklamada ifade edilmiştir :

«Anayasa Mahkemesi asil ve yedek üyeleri ile raportörleri, yargıçlık ve savcılık mesleklerinde bulunanlarla bu meslekten sayılan görevlerden olanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ile Sayıştay Savcı ve yardımcıları.

926 sayılı kanun kapsamına giren Türk Silâhlı Kuvvetleri mensupları,

Emniyet hizmetleri sınıfında olanlar,

Millî İstihbarat Teşkilâtı memurları,

Müsteşar, Müsteşar yardımcıları, genel müdürler ve katma bütçeli dairelerle, kamu iktisadî teşebbüslerinin ve özel kanunlarla kurulan teşekküllerin genel müdürleri ile yardımcıları.

Valiler, kaymakamlar ve bucak müdürleri,

Dışişleri Bakanlığı memurları ve dış misyonlarda çalışan memurlar ve teşekküllerin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri,

Kanuna göre, silâh taşımaya ve zor kullanmaya yetkili kamu hizmeti personeli, Din hizmetleri sınıfından olanlar,

Devlet personel heyeti başkanı ve üyeleri».

Devlet Bakanı ve Hükümet sözcüsü Göğüş'ün verdiği bilgiye göre genel kurullarının kararı ile, birlikler federasyonları ve federasyonlar konfederasyonlar¹ kurabilecekler ve bu kuruluşlara üye olabileceklerdir.

Hükümet sözcüsü Göğüş, birlik, federasyon yada konfederasyonların üyelerinin meslekî menfaatlerini korumak ve geliştirmek amacını güdeceklerini hatırlattıktan sonra birliklerin üyeleri için kâr amacı gütmemek şartıyla çocuk yuvaları, ihtiyarlık yurtları, konuk evleri, dinlenme yerleri, spor alanları, parklar, kitaplıklar ve benzeri, yerler kurmak ve yönetmek gibi faaliyetleri yapabileceklerini sözlerine eklemiştir. Sözcü, birliklerin, üyelerinin meslekî hak ve menfaatlerinin veya üyelerinin mirasçılarına intikal eden ve personel hukukundan doğmuş bulunan hakların korunması amacıyla, onları idari merciler önünde temsil etmek, ettirmek, yargı organlarının görev alanlarına giren işleri de bu organlarda takip ettirmek hakkına sahip olacağını belirtmiştir.

YASAK FAALİYETLER

Hükümet sözcüsü, birliklerin hiçbir siyasi faaliyette bulunamayacaklarını, siyasî parti veya onlara bağlı kuruluşlardan yardım kabul edemeyeceklerini yada yardım etmeyeceklerini, grev teşebbüsü veya faaliyetlerini desteklemelerinin de yasaklandığını, Bakanlar Kurulunun izni alınmadıkça uluslararası kuruluşlara katılamayacaklarını ve dış kaynaklardan yardım kabul edemeyeceklerini, boykot ya da göreve gelip de geçici de olsa kısmen veya tamamen iş yapmama ya da yavaşlatma hususunda karar alamıyacaklarını, bu gibi davranışlarda bulunanları desteklemeyeceklerini bildirmiştir. Açıklamada, bu gibi yasaklanmış faaliyetlerde bulunan memur kuruluşlarının derhal kapatılacağı ayrıca cezaî hükümlerin tatbik edileceği ifade edilmiştir.

(16 Mart, Cumhuriyet)

• BEŞ KİŞİLİK AİLE GÜNDE 40 LİRAYLA BESLENİYOR

Üç çocuklu bir işçi ailesinin her türlü masrafları dışında yalnız asgari beslenme ihtiyacını karşılayabilmesi için günde 40 lira 30 kuruş harcaması gerekmektedir. Dünya standartlarına göre, işçilerin gündelik gelirlerinin en çok yüzde ellisinin besine ayrılması esas alındığı takdirde, Türkiye'de asgari gelirin şimdikinin en az üç mislini bulması lâzım gelecektir.

Bilimsel araştırmalara göre, hafif işlerde çalışanların günde 2400 kalori ile yetinmelerine rağmen, ağır işlerdekilerin günde 5000-5500 kalori almaları gerekmektedir.- Kalori ihtiyacı geniş çapta değişirken, protein, mineral madde ve vitamin ihtiyacı pratik olarak fazla değişmediğinden, işçilerin günlük ortalama kalori ihtiyacının 3000 olduğu kabul edilmektedir. Devlet İstatistik Enstitüsü ve Ticaret Odalarının her ay yayınladıkları bültenlerde gösterilen besin maddeleri fiyatları gözönüne alınarak yapılan araştırmalarda bazı ilginç sonuçlar alınmıştır. Buna göre, karı - koca ve üç çocuklu bir işçi ailesinin günlük beslenmesi için sağlık yönünden gerekli maddeler, miktarları ve tutarları şöyledir :

Gıda maddeleri	Miktarı	Fiyatı	
		Lira	Kuruş
Kemikli et	720 Gr.	14.40	
Kuru baklagiller	95 Gr.	50	
Süt	2100 Gr.	7.20	
Yumurta	4 Adet	3.00	
Peynir	120 Gr.	1.70	
Fereyağ	85 Gr.	2.80	
Zeytinyağ	85 Gr.	1.40	
Ekmek	1275 Gr.	2.80	
Diğer tahıllar	250 Gr.	1.20	
Taze sebze	1200 Gr.	3.50	
Patates	1375 Gr.	1.80	

Yukarıda belirtilen asgari gıdaları alamayan işçi ve ailesinin özellikle protein ihtiyacını karşılayamadığı ve bu boşluğu ekmekle gidermeye çalıştığı tesbit edilmiştir. Tarım alanına gelirini bağlamış bulunan emekçilerin ise yüzde 80-90'nının yalnız kalorisiz besin olarak tanımlanan ekmekle beslendiği tahmin edilmektedir.

(8 Mart, Akşam)

● KENT NÜFUSUNUN YÜZDE 24'Ü GECEKONDUDA YAŞIYOR

İmar ve İskân Bakanı Serbüent Bingöl, bir soru önergesine verdiği cevapta Türkiye'deki şehir nüfusunun yüzde 24'ünün gecekonduarda yaşadığını açıklamıştır.

İçel bağımsız milletvekili Celâl Kargılı'nın bir yazılı soru önergesini cevaplandırarak İmar ve İskân Bakanı Türkiye'de 600 bin gecekonduada 3 milyon 420 bin kişi yaşadığını bildirmiş, «Bunun şehir nüfusuna oranı yüzde 24'tür. Yani ülkemizde şehirde oturanların yüzde 24,ü gecekonduarda yaşamaktadır.» demiştir.

(19 Mart, Hürriyet)

• İNGİLTERE'DE İŞSİZLİK ARTIYOR

İngiltere'de işsiz sayısı şubat ayının ortasında 1,6 milyon olarak verildi. Bu sayıda bir ay evveline nazaran 598.903 kişilik bir artma olmuştur. Hızlı artışın sebebi olarak kömür işçilerinin grevi ve bundan etkilenen alanlar gösterilmektedir. Bir ay evvel sayısı 598.903 iken bu 649.017'ye yükselmiş, tamamen işsiz olanların sayısı ise 959.761'e çıkmıştır.

(8 Mart, Akşam)

• 55 BİN TÜRK TURİST İŞÇİSİ ALMANYA DAN ÇIKARILYOR

Almanya'ya turist olarak giden ve çeşitli işlerde kaçak oisrak çalışan 55 bin Türk işçisine, Alman Hükümetince verilen süre 20 Martta dolduğu, bu tarihten sonra söz konusu kaçak Türk işçilerinin Almanya dan sınır dışı edileceği açıklanmıştır. Almanların ikinci bir mühlet vermemeleri ve turist işçilerin ülkelerine dönmesi için kesin karar alınması Almanya'daki Türk işçileri arasında panik yaratmıştır.

SUNAY ARACI OLMUŞTU

Türkiye ile Almanya arasında bir problem haline gelen turist işçilerin sorunlarının halledilmesi için, Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, son Almanya gezisinde, Willy Brandt'la bir görüşme yapmıştı. Sunay, turist işçilere süre tanınması ve sorunlarının halledilmesi teklifinde bulunmuştu. Bu teklifi kabul eden Alman makamları turist işçilere 6 aylık bir süre tanımışlardı. Şimdi bu süre 20 Martta sona ermektedir. Turist Türk işçileri Almanya'dan çıkarılmak durumu ile başbaşa kalmışlardır.

EYALET VALİSİ

Federal Almanya'nın Hessen eyalet valisi Mr. Müller konu ile ilgili olarak şunları söylemiştir :

«İnanınız biz de işçiler kadar üzülmüyoruz. Ancak yapacak başka bir şey yok. Kanunları uygulamak zorundayız. Bundan sonra Federal Almanya'ya sadece İşçi Bulma Kurumu'nun aracılığı ile işçi gelecektir ve bu işçilere çalışma hakkı verilecektir.»

Öte yandan, paniğe kapılan turist Türk işçileri, başka ülkelerde çalışmak için harekete geçmişlerdir. 55 bin kaçak işçi 20 marttan sonra gruplar halinde Türkiye'ye döneceklerdir.

(14 Mart, Barış)

• AHIRDA YAŞIYAN 20 KAÇAK TÜRK İŞÇİSİ HUDUT DIŞI EDİLİYOR

Alman polisi, çalıştıkları firma tarafından bir inek ahırında yatırılan 20 kaçak Türk işçisini tutuklamıştır. Polis bu işçilerin, «Hayvanlara bile reva görülmeyecek şartlar altında» eski bir inek ahırında barındırıldığını açıklamıştır.

Münih yakınlarındaki Fürstenfeldbruck ilçesinin Puch köyüne baskın yapan polis, buradaki ahırda barınan 20 Türkün sadece 13 yatağı olduğunu, el ve yüz yıkayacak bir su olmadığı gibi ayrıca tuvalet bile bulunmadığını tesbit etmiştir. Turist vizesiyle gelen bu Türkleri Fürstenfeldbruck'ta bir bahçe ve çiçek firması kaçak olarak çalıştıyordu. Tutuklanan Türkler sınır dışı edilecektir. Polis Alman firmasının sahibini mahkemeye vermiştir.

(21 Mart, Milliyet)

• 1,5 MİLYON TÜRK İŞ SAATLERİNİ KAHVEDE GEÇİRİYOR, TÜRKİYE'DE 49 BİN KAHVEHANE VAR

İşçileri Bakanı Ferit Kubat, Türkiye'de 48 (bin 995 adet kahvehane olduğunu açıklamıştır, işçileri Bakanı Kubat, İçel bağımsız milletvekili Celâl Kargılı'nın bir yazılı soru önermesine karşılık verdiği cevapta, Türkiye'de köy hudutları içerisinde 18 bin 615, belediye hudutları dahilinde de 30 bin 380 adet olmak üzere 48 bin 995 kahvehanelerin faal durumda olduğunu bildirmiştir. Celâl Kargılı, aldığı bu cevap üzerine AA muhabirine verdiği demeçte, belki cê dünyada kahvehane bakımından birinci sıraları işgal ettiğimizi ifade ederek şunları söylemiştir:

«Mevcut bu kahvehanelere mesai saatleri içerisinde ortalama 30'ar kişi oturmuş olsa 1,5 milyon kişinin iş saatlerini bu yerlerde heba ettikleri meydana çıkar Bu sosyal bir acıdır. Sosyal problemlere bir çözüm yolu bulunmadıkça da bu kahvehanelerin sayısı daha da artacaktır. Onun için sorumlu merciler, her şeyden ve bir an önce

bu sosyal problemlere çözüm getirmek için halkın çalışma saatlerini değerlendirmek mecburiyetindedirler.»

(20 Mart, Milliyet)

• TEKNİKERLER YURT DIŞINA GİTMEK İÇİN İZİN İSTEDİ :

Türkiye Teknikerler Birliği Genel Merkezi tarafından dün bir bildiri yayınlanarak, yan ödemelerle kendilerinin tatmin edilmesini aksi takdirde tekniker diploması ile yurt dışında çalışabilmeleri için izin verilmesini istemişlerdir.

Bildiride, yan ödemeler meselesi ele alınırken daha çok mühendislerin tatmin edilmesi üzerinde durulduğu eklenmiş, «Teknik eleman demek, yalnızca mühendis demek değildir...» denmiştir.

(8 Mart, Hürriyet)

• KEBAN BARAJI ANLAŞMAZLIĞININ DURUŞMASI LOZAN'DA BAŞLADI

Keban Barajı inşaatını yapan firmanın DSİ Genel Müdürlüğünden talep ettiği 240 milyon farkla ilgili anlaşmazlığın duruşmasına İsviçre'nin Lozan şehrinde önceki gün başlamıştır.

Bildirildiğine göre, firma, inşaat sözleşmesinde bazı eksiklik bulunduğunu belirterek işin malı portesinin yükseldiğini öne sürmüştü, bu yüzden 600 milyon liralık ihalenin 800 milyona ulaştığını; bu miktarın da yetmeyeceğini, onun için kendilerine 240 milyon lira daha ödeme yapılması gerektiğini belirtmiştir.

Türk Hükümeti yetkilileri ise sözleşmede belirtilen hususlar dışında yapılacak iş bulunmadığını, bu bakımdan 240 milyon ek ödeme yapılamayacağını öne sürmüştür.

Anlaşmazlık üzerine Türk Hükümeti ile firmanın gösterdikleri üçüncü hakem tesbit edilmiş ve anlaşmazlığın çözümü için ilk duruşma önceki gün Lozan'da yapılmıştır.

Türk Hükümetini temsilen Ankara Hukuk ve SBF Fakülteleri profesörlerinden üç kişi duruşmada avukat sıfatıyla hazır bulunmuşlardır.

(10 Mart, Barış)

• DEVEGEÇİDİ BARAJI AÇILDI

DSİ 10. Bölge Müdürlüğü tarafından Devegeçidi çayı üzerinde inşa ettirilen ve aynı adı taşıyan 150 milyon lira malî porteli baraj, törenle hizmete açılmıştır.

Devegeçidi Barajı, Diyarbakır havzasında 110 bin dekar araziye sulayacaktır.

Devlet Su İşleri Bölge Müdür Vekili Nuri Akkurt, yaptığı açıklamada, baraj gölünün Diyarbakır havzasında ısı durumunu da etkileyeceğini, sıcaklığı 6-8 derece arasında azaltacağını belirtmiştir.

Akkurt, bu konuda şöyle konuşmuştur: «Devegeçidi Baraj gölü sayesinde, havzada hava sıcaklığı önemli ölçüde azalacak, Diyarbakır, yaz aylarında cayır cayır yanmak tan kurtulacaktır...»

(24 Mart. Hürriyet)